

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/០៥១១/០០៧

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាម នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី ០៩ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១១ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៦ នីតិកាលទី ៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី ០៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី ៧ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តី ទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ៖

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.- គោលដៅ

ច្បាប់នេះបញ្ញត្តិអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើ ដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ (តទៅហៅថា “ក្រមរដ្ឋប្បវេណី”) ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១៣០៥ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងអំពី វិធានការអន្តរកាល និងចំណុចចាំបាច់ផ្សេងទៀតដែលទាក់ទង នឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១៣០៥ នោះ។

មាត្រា ២.- គោលបំណង

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងធានាស្ថិរភាពនៃទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងធានា ឲ្យមានការអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវនូវបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៣.- វិសាលភាព

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៤.- កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៥.- គោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

១-ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្តដែលកំណត់នៅក្នុងមាត្រា៤ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ (តទៅ ហៅថា “កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត”) ឡើយ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀត។ ប៉ុន្តែ ទំនាក់ ទំនងគតិយុត្តិជាបន្តដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយនៅតែមានអត្ថិភាព ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតត្រឹមពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត។

២-អានុភាពដែលបានកើតឡើងដោយបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬបញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់នៃកម្ពុជា នៅមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវបានរារាំងឡើយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៅក្នុងជំពូកទី៥ (អន្តរបញ្ញត្តិ) នៃច្បាប់នេះ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងការយកក្រមរដ្ឋប្បវេណី មកអនុវត្ត ជាគោលការណ៍សមធម៌ ចំពោះបញ្ហាដែលកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ក្នុងករណីពុំមានបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬបញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់ ដែលកំណត់អំពីបញ្ហានេះ ឬក្នុងករណី មិនដឹងច្បាស់ថាមានបញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់។

ជំពូកទី២ បញ្ញត្តិសារធាតុ

មាត្រា ៦.- ការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ជាអាទិ៍ ទៅតុលាការ

១-តុលាការដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា៧២ (ករណីយកិច្ចធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ អំពីការស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិនីតិបុគ្គល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺជាសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ច លើទឹកនៃនៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់នីតិបុគ្គល។

២-តុលាការដែលទទួលការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ជាអាទិ៍ ពីនីតិបុគ្គល អាចស្រាវជ្រាវ នីតិបុគ្គលនោះ បង្គាប់ឲ្យនីតិបុគ្គលនោះធ្វើនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៧៨ (ធនក្ស័យនៅក្នុង ពេលជម្រះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីភ្លាមៗ និងធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់ផ្សេងទៀត ដើម្បីធ្វើការ ជម្រះបញ្ជីឲ្យបានឆាប់រហ័ស និងត្រឹមត្រូវ។

មាត្រា ៧.- ការជូនដំណឹងអំពីការបង្ហាញធន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ

១-ការបង្ហាញធន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ អាចបញ្ជាក់បាន ដោយប្រើ “ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតប ពីការបានទទួល” នៃលិខិតអនុសិដ្ឋដែលមាន “ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល” និង ឯកសារចម្លងនៃលិខិតដែលត្រូវបានចុះ និទ្ទេសដោយក្រឡាបញ្ជីតុលាការ តាមវិធីខាងក្រោម ៖

- ក-អ្នកបង្ហាញធន្ទៈត្រូវយកមកនូវលិខិតដែលនឹងត្រូវផ្ញើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋ ឯកសារចម្លងនៃលិខិតនេះ និងរូបមន្តនៃ “ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល” ឲ្យ ក្រឡាបញ្ជីតុលាការ។ ប្រសិនបើ ក្រឡាបញ្ជីតុលាការអាចធ្វើឯកសារចម្លងនៃលិខិតនោះ

ដោយខ្លួនឯង ក្រឡាបញ្ជីតុលាការអាចលើកលែងឲ្យអ្នកបង្ហាញឆន្ទៈពីការបង្ហាញឯកសារ ចម្លងនៃលិខិតនោះបាន។

ខ-ក្រឡាបញ្ជីតុលាការត្រូវ៖

-ពិនិត្យ និងបញ្ជាក់ថា ឯកសារនោះពិតជាឯកសារចម្លងនៃលិខិតដែលនឹង ត្រូវផ្ញើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬធ្វើឯកសារចម្លងនៃលិខិតដែលនឹងត្រូវផ្ញើជូន តាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋនោះ

-ដាក់លិខិតដើមនៅក្នុងស្រោមសំបុត្រ និងបិទស្រោមសំបុត្រនោះ

-ចុះលេខដូចគ្នា និងបោះត្រាផ្លូវការនៅរឹមទំព័រនៃឯកសារចម្លង ស្រោមសំបុត្រ និងរូបមន្តនៃ “ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល”

-ចុះនិទ្ទេសលើឯកសារចម្លងថា បានធ្វើតាមបែបបទខាងលើនេះ

-ប្រគល់ឯកសារទាំងនេះ ទៅអ្នកបង្ហាញឆន្ទៈ។

នៅពេលធ្វើនីតិវិធីខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីតុលាការត្រូវសរសេរថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ លេខ និងឈ្មោះអ្នក បង្ហាញឆន្ទៈនៅក្នុងសៀវភៅ។

គ-អ្នកបង្ហាញឆន្ទៈត្រូវផ្ញើជូនឯកសារដើមដែលត្រូវបានដាក់ក្នុងស្រោមសំបុត្រ តាមបែបបទខាងលើនេះ តាមលិខិតអនុសិដ្ឋ។

២-ដើម្បីធ្វើនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ អ្នកបង្ហាញឆន្ទៈត្រូវបង់ពន្ធ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ចំណូល ពន្ធនេះត្រូវបង្វែរចូលទៅថវិការដ្ឋ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងវិធីបញ្ជាក់ផ្សេងទៀតឡើយ។

មាត្រា ៨._ និយមន័យនៃលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ

“លិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ” ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា៤៥៩ (ឧបាទេសកម្មដោយការសង) កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៥០៣ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃអនុប្បទានសិទ្ធិ លើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៨៤១ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃសិទ្ធិ លើការបញ្ជាំសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) និងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៥០៣ (លក្ខខណ្ឌ តាំងនៃអនុប្បទានសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៤៥៩ (ឧបាទេសកម្មដោយការសង) និងមាត្រា ៥១៣ (ការបង្កើតអនុប្បទានឋានៈក្នុងកិច្ចសន្យា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅលើលិខិតខាងក្រោម៖

ក-លិខិតយថាភូត។

ចំពោះលិខិតយថាភូត កាលបរិច្ឆេទនៃការធ្វើលិខិតនោះ ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ។

ខ-លិខិតឯកជនដែលសារការី ឬក្រុមបញ្ជីតុលាការចុះនិទ្ទេសអំពីកាលបរិច្ឆេទដែលខ្លួនត្រូវបានបង្ហាញលិខិតឯកជននេះ និងចុះហត្ថលេខា។

ក្នុងករណីនេះ កាលបរិច្ឆេទនោះត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ។

គ-លិខិតឯកជនដែលមានជនណាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលបានចុះហត្ថលេខាលើលិខិតនោះ បានទទួលមរណភាព។

ក្នុងករណីនេះ ថ្ងៃដែលជននោះទទួលមរណភាព ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ។

ឃ-លិខិតឯកជនដែលត្រូវបានយកជាអាគតដ្ឋាន នៅក្នុងលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ។

ក្នុងករណីនេះ កាលបរិច្ឆេទនៅក្នុងលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរនោះ ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរសម្រាប់លិខិតឯកជនដែលត្រូវបានយកជាអាគតដ្ឋាននោះ។

មាត្រា ៩.- អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត

“លិខិតយថាភូត” ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតខាងក្រោម៖

ក-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៣៣៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាដោយសំណើ និងស្វ័យការ) មាត្រា៥១៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាលក់ទិញ) និងមាត្រា៨៦២ (អានុភាពនៃការចាត់ចែងហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយសារការី ឬលិខិតឯកជនដែលសារការីចុះនិទ្ទេសថា លិខិតនោះមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាក្រោយពេលខ្លួនបញ្ជាក់ថា លិខិតនោះមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ ប៉ុន្តែ ចំពោះលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៣៣៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាដោយសំណើ និងស្វ័យការ) និងមាត្រា៨៦២ (អានុភាពនៃការចាត់ចែងហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី លិខិតដែលមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចធ្វើឡើងដើម្បីធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី ក៏ជាលិខិតយថាភូតដែរ។

ខ-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៨៤៥ (ការតតាំងនៃហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែលមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចធ្វើឡើងដើម្បីធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី។

គ-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា១១៧២ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាសាក្សី ជាអាទិ៍) មាត្រា១១៧៣ (មតកសាសន៍ដោយលិខិតយថាភូត) និងមាត្រា១១៨១

(បទប្បញ្ញត្តិពិសេសចំពោះមតកសាសន៍របស់ជនជាតិខ្មែរដែលរស់នៅបរទេស) នៃក្រម
រដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសារការី ឬក្នុងស៊ុលតាមបញ្ញត្តិ
នៃមាត្រានីមួយៗ ខាងលើនេះ។

មាត្រា ១០.- ការកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី

១-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ដែលត្រូវទទួល
បន្ទុកកិច្ចការសារការីជាបណ្តោះអាសន្នតាមតម្រូវការចាំបាច់ នៅក្នុងអំឡុងពេលរហូតដល់មាន
ការកំណត់ផ្សេងនៅក្នុងច្បាប់ មិនលើសពី ២ នាក់ នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចនៃសាលាដំបូង ក្នុង
ចំណោមចៅក្រម ព្រះរាជអាជ្ញា ឬឥស្សរជនជាមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ ដែលមានបទពិសោធន៍
ការងារផ្នែកវិស័យច្បាប់ និងមានសញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រចាប់ពីបរិញ្ញាបត្រឡើងទៅ។

២-ចៅក្រមដែលត្រូវបានកំណត់ជាមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវបានចាត់ទុកថា
មានហេតុនៃការ ដកហូតសមត្ថកិច្ចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា២៧ (ការដកហូត
ចៅក្រមពីសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះរឿងក្តីដែលខ្លួនបានចាត់ចែង
កិច្ចការសារការី។

៣-ចំពោះសារការី និងមន្ទីរសារការីដែលបានតែងតាំង និងបង្កើតឡើងមុនច្បាប់នេះ
ត្រូវបន្តមានសមត្ថកិច្ច បំពេញកិច្ចការសារការីស្របតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី
និងច្បាប់ជាធរមាន។

មាត្រា ១១.- សិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ជាអាទិ៍

១-មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវធ្វើកិច្ចការរបស់សារការី ដែលកំណត់ក្នុងក្រម
រដ្ឋប្បវេណី និងច្បាប់នេះ ដូចជាការផ្តល់សេចក្តីបញ្ជាក់លើលក្ខន្តិកៈ ការធ្វើលិខិតយថាភូត ជាអាទិ៍
ជាបណ្តោះអាសន្ន។

២-ដើម្បីធ្វើលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៩ (អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត) នៃច្បាប់
នេះ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវពិនិត្យ និងបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់ភាគីដោយសាក្សី
ឬសំបុត្រកំណើត ឬសំបុត្របញ្ជាក់កំណើត ហើយក្រៅពីនេះត្រូវធ្វើការចាត់ចែងដែលកំណត់ក្នុង
ប្រកាសរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។

៣-បុគ្គលដែលប្រើប្រាស់សេវារបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការីដែលបានកំណត់ក្នុង
កថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវបង់ពន្ធ។ ចំណូលពន្ធនេះត្រូវបង្វែរចូលទៅថវិការដ្ឋ។

៤-ការបង្កើតលិខិតយថាភូត ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី
ការប្រគល់ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ដែលមានអានុភាពដូចគ្នានឹងច្បាប់ដើមនៃ

លិខិតយថាភូត និងចំណុចចាំបាច់ផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

៥-ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១២.- ការប្រកាសជាសាធារណៈ

១-ការប្រកាសជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១៩១ (កម្មសិទ្ធិវត្ថុបាត់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើង ដោយប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌដដែលនោះ ដោយវិធីបិទប្រកាសដែលសរសេរអំពីប្រភេទ និងលក្ខណៈនៃវត្ថុរើសព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងដែលរើសវត្ថុនោះនៅកន្លែងបិទប្រកាសរបស់ប៉ុស្តិ៍នគរបាលនោះ។

២-ការប្រកាសជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា១២៨១ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និងការដាស់តឿន) កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១២៩១ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រង) មាត្រា១២៩៦ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និងការដាស់តឿនចំពោះម្ចាស់បំណុល ជាអាទិ៍) ឬកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១២៩៧ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ ស្វែងរកសន្តតិជន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងដោយបិទប្រកាសរបស់តុលាការ និងការចុះក្នុងព្រឹត្តិបត្ររបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ១៣.- សិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិករលើដី

១-ចំពោះកម្មសិទ្ធិលើដី “ការប្រើប្រាស់ និងការអាស្រ័យផលវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិ” ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា១៣៨ (និយមន័យនៃកម្មសិទ្ធិ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវរួមបញ្ចូលការរៀបចំឬការកែប្រែដោយសេរីនូវប្រភេទ និងរចនាសម្ព័ន្ធដើមនៃដី ស្របតាមការប្រើប្រាស់ដែលកម្មសិទ្ធិករចង់ធ្វើតាមការកំណត់នៃច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត។

២-ត្រូវចាត់ទុកជាការកែប្រែនូវប្រភេទ ឬរចនាសម្ព័ន្ធដើមនៃដី ចំពោះការអនុវត្តកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ មានការគាស់រានដី ការកាប់ព្រៃឈើ ការដាំដំណាំលើដីនោះ ការចាក់បំពេញដី ការឈូសពង្រាបភ្នំ ការដឹកយកដីចេញ ការដឹកអណ្តូងរ៉ែ ឬកន្លែងយកថ្ម ការរៀបចំ ឬការធ្វើឲ្យស្ងួតដែនវារីជាតិ ការរៀបចំដីកសិកម្មទៅជាដីប្រជុំជន ការបង្កើតតំបន់ឧស្សាហកម្ម និងការបង្កើតទីតាំងរោងចក្រ ជាអាទិ៍។

មាត្រា ១៤.- តោតៈ

១-ចំពោះដីដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវបានចេញ ក្រៅពីត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ភូមិបាលដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០១/១៤ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០១

(តទៅហៅថា “ច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១”) និងមាត្រា២៤២ (ការការពារភោគីអចលនវត្ថុដែលមានប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះដីនោះ ដោយចាត់ទុកថាភោគីដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីដីនោះត្រូវបានចេញជាកម្មសិទ្ធិ លើកលែងតែបញ្ញត្តិនោះមានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈភោគីនោះ។

២-បុគ្គលដែលទទួលបានការចេញប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីដី ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ឬអនុប្បទានិករបស់បុគ្គលនោះ អាចបង្កើតសិទ្ធិប្រត្យក្ស ប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផល ឬសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សបានដោយអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ។

មាត្រា ១៥.- ករណីលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ

១-ក្នុងករណីដែលបុគ្គលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១៤ (ភោគី) ខាងលើនេះ បានធ្វើលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិលើដី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ សិទ្ធិដែលត្រូវបានបង្កើតលើដីនោះ មុនពេលលទ្ធកម្មនោះ ត្រូវក្លាយទៅជាសិទ្ធិដែលយកកម្មសិទ្ធិលើដីនោះ ឬដីដែលជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិនោះមកធ្វើជាកម្មវត្ថុ។

២-ក្នុងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើបញ្ហាអំពីអំឡុងពេលកើតឡើង ចំពោះសិទ្ធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ អំឡុងពេលត្រូវគណនា ចាប់ពីពេលដែលសិទ្ធិនោះត្រូវបានបង្កើតជាដំបូង។ ប៉ុន្តែ ចំពោះអាជ្ញាយុកាលនៃលទ្ធកម្ម អំឡុងពេលនោះត្រូវគណនាចាប់ពីពេលដែលដីដែលនឹងត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មនោះ បានក្លាយទៅជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិ។

មាត្រា ១៦.- អន្តរប្បញ្ញត្តិ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៣៨ (អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រត្យក្សដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) បញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា៤១ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តមានអត្ថិភាព) ដល់មាត្រា៤៣ (អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី) និងបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា៥៤ (ការធានាកាតព្វកិច្ច តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) ដល់មាត្រា៥៧ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ចាំអចលនវត្ថុមានអត្ថិភាព) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ ប្រើប្រាស់ដីដី ត្រូវបានចេញនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ១៧.- អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ជាអាទិ៍

១-អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រឹមអត្រាចាប់ពី ១០ (ដប់) ភាគរយទៅ ៣០ (សាមសិប) ភាគរយក្នុង ១ (មួយ) ឆ្នាំ។

២-ចំពោះការព្រមព្រៀងអំពីការកំណត់ជាមុននូវចំនួននៃសំណង ក្នុងករណីមិនអនុវត្ត កាតព្វកិច្ច ក្នុងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដែលមានកម្មវត្ថុជាប្រាក់ ប្រសិនបើផលចែកនៃចំនួនប្រាក់សំណង ការខូចខាត ដែលបានកំណត់មុន នោះជាមួយនឹងប្រាក់ដើម លើសពីអត្រាដែលកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ភាគដែលលើសនោះត្រូវទុកជាមោឃៈ។

៣-ប្រកាសខាងលើអាចកំណត់អត្រាដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើបាន ត្រឹម ទំហំពី១,២ ទៅ ២ ដង នៃអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ។

៤-កថាខណ្ឌទី៣ និងកថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រម រដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីកូនបំណុលដែលបានបង់ផ្នែកលើស ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៤ ខាងលើ ត្រូវអនុវត្តចំពោះប្រាក់ធានាសំណង ក្នុងករណីបំពានកិច្ចសន្យា ដោយចាត់ទុកថា ប្រាក់ធានានោះជាការកំណត់ជាមុននូវចំនួននៃ សំណងក្នុងកម្រិតនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៤ ខាងលើនេះ។

៦-ក្នុងករណីមិនមានការសន្យាពិសេសណាមួយស្តីពីប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការ យឺតយ៉ាវក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ក្នុងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដែលមានកម្មវត្ថុជាប្រាក់ដែលភ្ជាប់ជាមួយ នឹងការប្រាក់ បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ និងមាត្រា៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវអនុវត្តចំពោះប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការយឺតយ៉ាវ ដោយចាត់ទុកថា ប្រាក់សំណង ការខូចខាតចំពោះការយឺតយ៉ាវនោះជាការប្រាក់ ក្នុងកម្រិតនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ និង មាត្រា៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនោះ។

ជំពូកទី៣
ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

មាត្រា ១៨.- សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

១-កិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។

២-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល។ បញ្ជីនីតិបុគ្គលត្រូវរក្សាទុកនៅក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ១៩.- បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ២០.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

១-ពាក្យសុំចុះបញ្ជីត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

២-ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា៥០ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវសរសេរចូលទៅក្នុងពាក្យសុំ ហើយអ្នកតំណាងរបស់សាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលនឹងត្រូវក្លាយទៅជានីតិបុគ្គលត្រូវចុះបញ្ជី។ ពាក្យសុំ ត្រូវសរសេរចូលផងដែរនូវចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៨៧ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និងអំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ឬចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១០២ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និងអំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត ឬចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១១៥ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និងអំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាមូលនិធិ។

៣-ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវលក្ខន្តិកៈ លិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ក្នុងករណីជាមូលនិធិ និងឯកសារផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ២១.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី

មន្ត្រីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១៨ (សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល) នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីឲ្យនីតិបុគ្គលណាមួយបានទេ រហូតទាល់តែអាចបញ្ជាក់បានថា ពាក្យសុំនោះត្រឹមត្រូវតាម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត។

មាត្រា ២២.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជានិច្ច

១-ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរនូវចំណុចដែលបានសរសេរចូលនៅពេលចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល អ្នកតំណាងនីតិ បុគ្គលត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនោះ។

២-ប្រសិនបើនីតិបុគ្គលត្រូវបានរំលាយ អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៧០ (ការចុះបញ្ជីអំពីអ្នកជម្រះបញ្ជី និងការរំលាយ) និងមាត្រា៨០ (ការចុះបញ្ជីអំពីការបញ្ចប់ការជម្រះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

៣-ចំណុចដែលត្រូវសរសេរចូលក្នុងពាក្យសុំ និងឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំសម្រាប់ការដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ២៣.- ការបញ្ជាក់

១-បុគ្គលណាក៏ដោយ ក៏អាចសុំឲ្យធ្វើការបញ្ជាក់ ចំពោះចំណុចដែលបានចុះ ឬមិនបានចុះនៅក្នុងបញ្ជីនីតិបុគ្គលបានដែរ ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ។

២-បុគ្គលដែលមានផលប្រយោជន៍អាចទាមទារមើលពាក្យសុំ និងឯកសារភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំនោះបាន ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ។

មាត្រា ២៤.- ករណីលើកលែងចំពោះការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការសាខា

ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃជំពូកទី២ (នីតិបុគ្គល) ក្នុងគន្ថីទី២ ស្តីពីបុគ្គល នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ការចុះបញ្ជីដែលត្រូវធ្វើឡើងនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃនីតិបុគ្គល ត្រូវធ្វើនៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ហើយមិនចាំបាច់ដាក់ពាក្យសុំដើម្បីចុះបញ្ជីនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការសាខានៃនីតិបុគ្គលទេ រហូតដល់ពេលមានការកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់។

មាត្រា ២៥.- ការប្រគល់សិទ្ធិឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស

ទម្រង់នៃពាក្យសុំ និងបញ្ហាផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

ចំនួនសោហ៊ុយត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌
និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី៤

ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ

មាត្រា ២៦.- សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ

១-កិច្ចការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ច របស់រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងយុត្តិធម៌។

២-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះ
បញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ បញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធត្រូវរក្សាទុកនៅក្រសួង
យុត្តិធម៌។

មាត្រា ២៧.- វិធានការ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ

បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយ
ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ២៨.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ

១-ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវធ្វើរួមគ្នា និងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
ដោយប្តីប្រពន្ធ ឬដោយបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

២-ពាក្យសុំត្រូវសរសេរចូលនូវឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ កាលបរិច្ឆេទ
ចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ខ្លឹមសារនៃកិច្ចសន្យានោះ និងចំណុចផ្សេងទៀតដែលកំណត់
ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

៣-ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធជាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
និងឯកសារផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ២៩.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី

មន្ត្រីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា២៦ (សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យា
ទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ) នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានទេ
រហូតទាល់តែអាចបញ្ជាក់បានថា ពាក្យសុំនោះត្រឹមត្រូវតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងបទដ្ឋានគតិយុត្ត
ផ្សេងទៀត។

មាត្រា ៣០.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជារណី

១-ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរនូវចំណុចដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ប្តីប្រពន្ធ ឬបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនោះ។

២-ប្រសិនបើប្តីប្រពន្ធបានរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬប្រសិនបើបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាបានរំលាយកំជាប់ពាក្យ ប្តីប្រពន្ធ ឬបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នានោះ ត្រូវដាក់ពាក្យលុបចោលការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធជាមួយគ្នា។

៣-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើនេះក៏ដោយ ជនដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ អាចដាក់ពាក្យសុំលុបចោលការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធតែឯកឯងបានប្រសិនបើមានហេតុដូចតទៅនេះ៖

- ក-ប្រសិនបើសហព័ទ្ធណាម្នាក់បានស្លាប់ គឺ សហព័ទ្ធដែលនៅរស់។
- ខ-ប្រសិនបើមានសេចក្តីសម្រេចអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងសាលក្រម ឬសាលដីការំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានចូលជាស្ថាពរ គឺ អតីតសហព័ទ្ធណាម្នាក់។
- គ-ប្រសិនបើតុលាការបានសម្រេចសេចក្តីអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ហើយសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរ គឺ អតីតសហព័ទ្ធណាម្នាក់។
- ឃ-ប្រសិនបើហេតុការណ៍ដែលរំលាយកំជាប់ពាក្យ ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយជាក់លាក់នៅក្នុងសាលក្រម ឬសាលដីកាស្ថាពរ ដែលសម្រេចអំពីការទាមទារដោយផ្អែកលើហេតុការណ៍រំលាយកំជាប់ពាក្យ គឺ កាតិណាម្នាក់។

៤-ចំណុចដែលត្រូវសរសេរចូលក្នុងពាក្យសុំ និងឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំសម្រាប់ការដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

មាត្រា ៣១.- ការបញ្ជាក់

បុគ្គលណាក៏ដោយ ក៏អាចសុំឲ្យធ្វើការបញ្ជាក់ចំពោះចំណុចដែលបានចុះ ឬមិនបានចុះនៅក្នុងបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានដែរ ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ។

**មាត្រា ៣២.- ការប្រគល់សិទ្ធិឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស**

ទម្រង់នៃពាក្យសុំ ការបញ្ជាក់ និងបញ្ហាផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យា
ទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

ចំនួនសោហ៊ុយត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

**ជំពូកទី៥
អន្តរបញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៣៣.- ការអនុញ្ញាតឱ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម

ការអនុញ្ញាតឱ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម ដោយអ្នកមានអំណាចមេបា ដែលបានធ្វើឡើង
មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាការអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្មដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិ
នៃកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា២០ (អនីតិជនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្ម) នៃក្រម
រដ្ឋប្បវេណី។

**មាត្រា ៣៤.- ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំង
ពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត**

១-សាជីវកម្មដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិឯករាជមានតម្លៃមិនតិចជាង ២០ ០០០ ០០០ (ម្ភៃលាន)
រៀល ហើយដែលជាសាជីវកម្មមានគោលបំណងមិនទាញយកចំណេញ ឬមូលនិធិដែលមានទ្រព្យ
សម្បត្តិឯករាជមានតម្លៃ មិនតិចជាង ២០០ ០០០ ០០០ (ពីររយលាន) រៀល ហើយដែលជា
មូលនិធិមានគោលបំណងបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវ
ធ្វើតាមនីតិវិធីដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី២ ខាងក្រោមនេះទៅ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមក
អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះសាជីវកម្មដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិឯករាជមាន តម្លៃតិចជាង
២០ ០០០ ០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ហើយដែលត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មាន
កម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា១០១ (ការបង្កើត និងលក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

២-ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្មដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គល
សាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៨២ (ការបង្កើត និងលក្ខន្តិកៈ)
នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងសាជីវកម្មនោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ
ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រាដដែល និងចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយ

សមាជិក ហើយចាំបាច់មានការទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះ ឯកសារនេះ ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

៣-ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្មដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គល សាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា១០១ (ការបង្កើត និងលក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងសាជីវកម្មនោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រាដដែល និងចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយ សមាជិក ហើយចាំបាច់មានការទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

៤-ក្នុងករណីដែលមូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គល មូលនិធិដែល កំណត់ក្នុងមាត្រា១១០ (ការបង្កើត និងលក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាង មូលនិធិនោះ ត្រូវធ្វើឯកសារ ដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រាដដែល និងចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយអ្នកដែលបានធ្វើវិភាគទានទ្រព្យសម្បត្តិ និងត្រូវទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះ ហើយចាំបាច់ដាក់ជូនឯកសារនោះ ទៅស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ និងទទួលការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័ននោះ ក្នុង អំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើឃើញថា ឯកសារនោះ មានភាពផ្ទុយនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ឬយល់ឃើញថាចាំបាច់សម្រាប់ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈនោះ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ចាំបាច់ត្រូវបង្គាប់ឱ្យ កែប្រែឯកសារនោះ។

៥-ឯកសារដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី២ ដល់កថាខណ្ឌទី៤ ខាងលើនេះ ត្រូវមាន អានុភាពជាលក្ខន្តិកៈ ចាប់ពីពេលទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី។

៦-សាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យ ឬដោយប្រកាស នៅមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត ក្នុងទំហំនៃការអនុវត្តចាប់ពីកថាខណ្ឌទី២ ដល់កថាខណ្ឌទី៥ ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានទទួល សេចក្តីបញ្ជាក់ដោយសារការី ឬការអនុញ្ញាតដោយស្ថាប័ន ដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

**មាត្រា ៣៥.- ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុន
កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជារណី**

១-ក្នុងករណីដែលអ្នកតំណាងសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃ មាត្រា៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត) ខាងលើនេះ បានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័ន

ដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី២ ដល់កថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រាដដែលនេះ សាជីវកម្ម ឬមូលនិធិនោះចាំបាច់ត្រូវចុះបញ្ជីអំពីចំណុចខាងក្រោមនេះ នៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍៖

ក-ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៥០ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

ខ-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ។

២-អំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលលិខិតបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬថ្ងៃដែលលិខិតអនុញ្ញាតបានមកដល់។

មាត្រា ៣៦.- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិក

ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) នៃច្បាប់នេះ គ្មានបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិកទេ សាជីវកម្ម ឬមូលនិធិនោះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើបញ្ជីនោះដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយត្រូវទុកបញ្ជីនោះនៅទីស្នាក់ការនីមួយៗ។

មាត្រា ៣៧.- បញ្ញត្តិពិសេសអំពីពេលដែលនីតិបុគ្គលត្រូវបានបង្កើត

ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣៤ (ការចាត់ចែងអំពី សាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) នៃច្បាប់នេះ បានអនុវត្តនីតិវិធីដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី២ ដល់កថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រាដដែលនិងនៅក្នុងមាត្រា៣៥ (ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជាអាទិ៍) នៃច្បាប់នេះ មុនកាលបរិច្ឆេទដែលកំណត់ ក្នុងបញ្ញត្តិទាំងនោះ សាជីវកម្ម ឬមូលនិធិនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាមាននីតិបុគ្គលភាពដោយប្រតិសកម្មតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៣៨.- អនុភាពនៃសិទ្ធិប្រត្យក្សដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-សិទ្ធិប្រត្យក្សដែលកំណត់ក្នុងគន្ថីទី៣ ស្តីពី សិទ្ធិប្រត្យក្ស នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ទោះបីសិទ្ធិប្រត្យក្សនោះ បានកើតឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏មានអនុភាពដូចដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែរ។

២-សិទ្ធិជួលរយៈពេលវែង ផលបូកភាគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ឬសេរីភាពកើតពី ការព្រមព្រៀង ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ មុនពេលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ដោយ ផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៨០ (ការធ្វើវិសោធនកម្មលើបញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ផលបូកភាគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ឬសេរីភាព ដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។ ក្នុងករណីនេះ អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិទាំងនោះមានអត្ថិភាព ត្រូវគណនាចាប់ពីថ្ងៃដែល សិទ្ធិនោះត្រូវបានបង្កើត ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ។

មាត្រា ៣៩.- ការកាន់កាប់ចលនវត្ថុតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ប្រសិនបើជនដែលកាន់កាប់ចលនវត្ថុ តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បំពេញ លក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុចរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) នៃក្រម រដ្ឋប្បវេណី ជននោះត្រូវទទួលសិទ្ធិ ដែលអាចអនុវត្តលើចលនវត្ថុនោះនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្ត។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះអានុភាពនៃកិច្ចសន្យា ធ្វើអនុប្បទានកម្មសិទ្ធិ ត្រឹមកម្រិតនៃការអនុវត្តមាត្រា១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុចរិតនូវកម្មសិទ្ធិ លើចលនវត្ថុ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីតែប៉ុណ្ណោះ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងក្នុងការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៩៤ (អនុប្បទាននូវវត្ថុ លួច ឬវត្ថុបាត់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៤០.- ឧបាគមន៍តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ជនដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដែលអាចធ្វើលទ្ធកម្មលើកម្មសិទ្ធិ បើយោងតាមបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា១៩៨ (ការជាប់គ្នា ការលាយច្របល់គ្នានៃចលនវត្ថុ) ឬមាត្រា១៩៩ (ការកែច្នៃ ចលនវត្ថុ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឯកត្តជន ឬម្ចាស់នៃកម្មសិទ្ធិអវិភាគ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះ មិនរារាំងសិទ្ធិដែលតតិយជនបានធ្វើលទ្ធកម្មដោយត្រឹមត្រូវ ឡើយ។

២-ជនដែលបាត់បង់សិទ្ធិ ដោយសារអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ អាចទាមទារប្រាក់សំណង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា២០១ (ឧបាគមន៍ និងសិទ្ធិទាមទារ ប្រាក់សំណង) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

**មាត្រា ៤១.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត
បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត មានអត្ថិភាព**

ចំពោះសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត
ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ហើយដែលអំឡុងពេលនៅសល់មានលើសពី ៥០
(ហាសិប) ឆ្នាំ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា២៤៧ (អំឡុងពេល
ដែលសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍មានអត្ថិភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិនោះត្រូវមានអត្ថិភាព
ក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ដោយការព្រមព្រៀងដែរ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែង
ដែលអំឡុងពេលនៅសល់ មានលើសពី ៩៩ (កៅសិបប្រាំបួន) ឆ្នាំ វិញ អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិ
នោះមានអត្ថិភាព ត្រូវកំណត់ជា ៩៩ (កៅសិបប្រាំបួន) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៤២.- ផលប្រយោជន៍ដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យមានឡើង

ចំពោះផលប្រយោជន៍ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដោយផ្អែក
លើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ហើយវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃផលប្រយោជន៍នោះបានដាក់ឱ្យមានឡើង
ក្នុងករណីដែលកម្មវត្ថុនោះត្រូវវិនាស ដោយករណីប្រធានសក្តិ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការធានារ៉ាប់រង
ដោយបុព្វលាភ ធានារ៉ាប់រងដែលបានបង់នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយបើកម្មសិទ្ធិករ
ឬផលប្រយោជន៍បានទទួលថ្លៃធានារ៉ាប់រង នោះភាគីម្ខាងទៀតអាចទាមទារ ឲ្យជួសជុល ឬសាងសង់
ឡើងវិញនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះ ដោយយកថ្លៃធានារ៉ាប់រងនោះបាន ទោះបីនៅក្រោយ
កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ។

**មាត្រា ៤៣.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិអាស្រ័យនៅដែលត្រូវ
បានចុះបញ្ជី**

ប្រសិនបើសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវបានបង្កើតដោយផ្អែកលើច្បាប់
ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ត្រូវបានចុះបញ្ជី ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១២០
នៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ដែលត្រូវយក មកអនុវត្ត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៣៩
នៃច្បាប់ដដែល ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា២៧៧ (លក្ខខណ្ឌ តាំងនៃសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និង
សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ហើយទោះបីមិនប្រើប្រាស់ ឬអាស្រ័យនៅ
ជាក់ស្តែងក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិនោះអាចតាំងចំពោះតតិយជនបានដែរ។

មាត្រា ៤៤.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រាក់សមាស

១-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៣១៩ (ការប្រាក់សមាស) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្ត ឡើយចំពោះការប្រាក់ដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

២-ចំពោះការអនុវត្តកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៥៨៦ (ពេលវេលានៃការបង់ការប្រាក់ និង ការប្រាក់សមាស ដែលកំណត់ដោយច្បាប់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃ កថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ។

មាត្រា ៤៥.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច

១-ប្រសិនបើបុគ្គលដែលបានទទួលបន្ទុកកាតព្វកិច្ចតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត មិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បុគ្គលនោះត្រូវទទួលខុសត្រូវ ចំពោះការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ក្នុងករណីដែល ម្ចាស់បំណុលប្រកែកមិនទទួលនូវការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ឬមិនអាចទទួលការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបាន។

៣-ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្តត្រូវបានអនុវត្ត នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បញ្ញត្តិស្តីពីការទទួលខុសត្រូវក្នុង ការធានា នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ។

មាត្រា ៤៦.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីបញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់

ក្នុងករណីដែលបុគ្គលទទួលបន្ទុកកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងឲ្យសងជាប្រាក់ មិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៣៩៩ (បញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះចំនួន ទឹកប្រាក់ដែលជាសំណងនៃការខូចខាតដែលកើតឡើងនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៤៧.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការទូទាត់

១-ទោះបីកាតព្វកិច្ចបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏អាចរួចផុតពី កាតព្វកិច្ចនោះដោយការទូទាត់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានដែរ។

២-ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចទាំងសងខាងស្របនឹងលក្ខខណ្ឌទូទាត់ទៅវិញទៅមកតាំងពី មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អានុភាពនៃការលុបកាតព្វកិច្ចដោយការទូទាត់ ត្រូវកើតឡើង ដោយប្រតិសកម្ម មកដល់ត្រឹមកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៤៨.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ

១-បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមិនទាន់រំលត់ដោយអាជ្ញាយុកាល មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើក៏ដោយ ប្រសិនបើអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាល នៃការរំលត់សិទ្ធិដែលបានចាប់ផ្តើមគិតមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តវែងជាងអំឡុងពេល អាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុល ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី សិទ្ធិលើបំណុលនោះ មិនត្រូវផុតអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ រហូតដល់ពេលផុតអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់ សិទ្ធិដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ ឬបទដ្ឋានគតិយុត្តកន្លងមក។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលអំឡុងពេល អាជ្ញាយុកាលដែលនៅសល់នោះ វែងជាងអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុលដែលកំណត់ ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នោះបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយក មកអនុវត្ត ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តនោះទៅ។

៣-ចំពោះសិទ្ធិដែលគ្មានកំណត់អំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ បញ្ញត្តិស្តីពី អាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុលនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដោយគណនា ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៤៩.- ពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល

ក្នុងករណីដែលបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤៨ (អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត បញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ការសម្រេច អាជ្ញាយុកាល នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយក មកអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៥០.- ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤៨ (អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ) និងមាត្រា៤៩ (ពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់ដែលគ្មាន លក្ខណៈជាអំឡុងពេលនៃអាជ្ញាយុកាល។

មាត្រា ៥១.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយគ្មានការប្រាក់

ក្នុងករណីដែលអ្នកខ្ចីនៃកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយគ្រប់ការប្រាក់ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានទទួលមរណភាព នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា ៦១ នៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច ចុះនៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៨៨ ស្តីពីកិច្ចសន្យា និងការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា (តទៅហៅថា “ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច”) មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ។

មាត្រា ៥២.- អន្តរប្បញ្ញត្តិក្នុងករណីដែលវត្តមានមានវិការ:

១-ក្នុងករណីដែលភតិសន្យាដែលបានធ្វើឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នៅតែមាន អត្ថិភាពក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តនេះ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ ភតិបតីចំពោះវិការនៃវត្តជួល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះភតិសន្យានោះ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើ អំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុង កថាខណ្ឌទី៦ នៃមាត្រា៦០៥ (ការទទួល ខុសត្រូវរបស់ភតិបតីចំពោះវិការនៃវត្តជួល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានចាប់ផ្តើមមានដំណើរការមុន កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អំឡុងពេលនោះ គឺ ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែល អំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី៦ នៃមាត្រា៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវ របស់ភតិបតីចំពោះវិការនៃវត្តជួល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានកន្លងផុត ១ (មួយ) ឆ្នាំ មុនកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៥៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៧៤១ (ការផ្តល់តារាងកាលិកដោយមូលហេតុខុសច្បាប់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុដែលបានកើតឡើង មុនកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៥៤.- ការធានាភាគព្រឹត្តិការណ៍ពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ទោះបីជាសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានកើតឡើងនៅមុន កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សនោះ មានអានុភាពដូចដែលកំណត់ ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែរ នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

២-សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ឬហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ត្រូវចាត់ទុកថា ជាសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ឬហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្ត។

៣-ការបញ្ជាសិទ្ធិដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយដែល អាចតតាំងចំពោះកូនបំណុលទី ៣ ឬតតិយជនផ្សេងទៀត តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ក៏អាចតតាំងចំពោះកូនបំណុលទី ៣ ឬតតិយជនផ្សេងទៀតក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបាន ដែរ។

៤-ការបញ្ជាចលនវត្ថុ ដោយផ្អែកលើក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច ត្រូវចាត់ទុកថាជាសិទ្ធិ លើការបញ្ជា ដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៥៥.- ការចាត់ចែងអំពីការដាក់ធានា

១-ការដាក់ធានា ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ត្រូវចាត់ទុកជាហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

២-ការចុះបញ្ជីអំពីការដាក់ធានា ត្រូវចាត់ទុកជាការចុះបញ្ជីហ៊ីប៉ូតែកដែលត្រូវបានចាត់ទុក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនរារាំងភាគីក្នុងការចុះ បញ្ជីហ៊ីប៉ូតែក ដោយលុបចោលការចុះបញ្ជីអំពីការដាក់ធានា។

៣-ម្ចាស់សិទ្ធិលើការដាក់ធានា ត្រូវប្រគល់នូវប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិទៅអ្នកបង្កើតវិញ្ញាបនបត្រក្រោយ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៥៦.- ការចាត់ចែងអំពីកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រឡូក្សដែល មិនទាន់ចុះបញ្ជី

១-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ជា ដោយលិខិតយថាភូតដែលបានកំណត់ នៅក្នុងមាត្រា២០៧ នៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ហើយវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិលើការបញ្ជានោះ ត្រូវបានប្រគល់រួច តែមិនទាន់ចុះបញ្ជី នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ អានុភាពនៃសិទ្ធិលើ ការបញ្ជានោះ ត្រូវកើតឡើងតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

២-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក ដោយលិខិតយថាភូតដែលបានកំណត់នៅក្នុង មាត្រា២០១ នៃ ច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ តែមិនទាន់ចុះបញ្ជីនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ អានុភាពនៃហ៊ីប៉ូតែកនោះ ត្រូវកើតឡើងតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

៣-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការដាក់ធានា ដោយលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ ក្នុងមាត្រា២២០ នៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ តែមិនទាន់ចុះបញ្ជី នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្តទេ ត្រូវចាត់ទុកថាធ្វើកិច្ចសន្យា បង្កើតហ៊ីប៉ូតែក នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

៤-ប្រសិនបើហ៊ុំប៉ូតែកដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី៣ ខាងលើនេះ ត្រូវបានចុះបញ្ជី ម្ចាស់ បំណុលហ៊ុំប៉ូតែកត្រូវប្រគល់បំណុលកម្មសិទ្ធិទៅអ្នកបង្កើតវិញ។

មាត្រា ៥៧.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ជាំអចលនវត្ថុ មានអត្ថិភាព

ចំពោះការបញ្ជាំអចលនវត្ថុដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយដែលអំឡុងពេលនៅសល់ ដែលសិទ្ធិលើការបញ្ជាំនោះមានអត្ថិភាព មានលើសពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នោះអំឡុងពេលដែលសិទ្ធិនោះមានអត្ថិភាព ត្រូវកំណត់ជា ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៨.- ការកំណត់ការធានាបំណុលអណ្តែតសាគរ

ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាធានាបំណុលអណ្តែត ដោយមិនកំណត់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជា និរន្តរ៍ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការកើតកាតព្វកិច្ចចម្បង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្រាក់ដើមនៃ សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ដោយកិច្ចសន្យាធានាបំណុលអណ្តែតនោះ ត្រូវកំណត់ជាស្ថាពរ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៥៩.- ការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ

ក្នុងករណីមានពាក្យសុំឲ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដែលបានធ្វើឡើងដោយ ផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃ មាត្រា១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើ ដោយក្រឹត្យលេខ ៥៦ ក្រ. ចុះនៅ ថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៨៩ (តទៅហៅថា “ច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ”) នៅមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត ការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួននោះ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក។

មាត្រា ៦០.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីរោគាវិការ

ការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈ ដែលបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា១១ ដល់ មាត្រា១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថាជាការជូនដំណឹងជា សាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៩៥៥ (ការដាក់ពាក្យសុំ រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

**មាត្រា ៦១.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្តឹងទាស់ និងការប្តឹងទាស់មិនឱ្យរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍**

ការប្តឹងទាស់ និងការប្តឹងទាស់មិនឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុង
មាត្រា៦០ (អន្តរប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍) ខាងលើនេះ
ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបាន ធ្វើពីមុនមក។

មាត្រា ៦២.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាអន្តិ

១-ទោះបីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តអាចត្រូវ
បានប្រកាសជាមោឃៈបាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា២១ ដល់មាត្រា២៦ នៃច្បាប់
ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ក៏ដោយ ប្រសិនបើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ មិនអាចលុបចោលបាន
ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា៩៥៩ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា៩៦៣
(ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការឆបោក ឬការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីទេ អាពាហ៍-
ពិពាហ៍នោះមិនអាចត្រូវបានប្រកាសជាមោឃៈបានឡើយ។

២-ទោះបីអាពាហ៍ពិពាហ៍បានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ប្រសិន
បើមានហេតុដែលកំណត់ចាប់ពីមាត្រា៩៤៨ (អាយុគ្រប់លក្ខណៈរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់
មាត្រា៩៥៤ (ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ របស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ) នៃក្រម
រដ្ឋប្បវេណី អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះអាចលុបចោលបាន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា៩៥៩
(ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការ
ឆបោក ឬការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ ក្នុងករណីនេះ ចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលភាគីរួចខ្លួន
ពីការគំរាម នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត តែមិនទាន់កន្លងផុតអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ
គិតពីពេលរួចខ្លួនពីការគំរាម នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២
មាត្រា៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការឆបោក ឬការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
ក៏ដោយ ភាគីនោះអាចលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍បានដោយ យកការគំរាមមកជាមូលហេតុ
រហូតដល់អំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ កន្លងផុត គិតពីពេលដែលភាគីនោះបានរួចខ្លួនពីការ
គំរាម។

៣-ក្នុងករណីដែលជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ក្រៅពីជនដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៩៦០
(ការលុបចោល អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានដាក់
ពាក្យសុំ ប្រកាសមោឃភាពនៃ អាពាហ៍ពិពាហ៍ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដោយផ្អែកលើ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា២៦ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍នោះ ក៏មានលក្ខណសម្បត្តិជាដើមចោទនៃបណ្តឹងនោះ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែរ។

មាត្រា ៦៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

១-ក្នុងករណីដែលហេតុដែលបានកើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវនឹង មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នាដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៩៧៨ (មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រម រដ្ឋប្បវេណី ប្តី ឬប្រពន្ធ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំលែងលះគ្នាបាន។

២-ចំពោះបណ្តឹងសុំលែងលះគ្នាដែលបានដាក់មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្តីប្រពន្ធ ក៏ អាចលែងលះគ្នាបានដែរ ប្រសិនបើមានមូលហេតុដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃ មាត្រា៩៧៨ (មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផង ដែរ។

មាត្រា ៦៤.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីលែងលះគ្នា

១-ការដាក់ពាក្យសុំលែងលះគ្នាទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងការបញ្ជូនសំណុំរឿងដែល បានធ្វើឡើងដោយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទៅតុលាការ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤២ នៃ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថា បានធ្វើ ឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៩៨២ (បណ្តឹងនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រម រដ្ឋប្បវេណី។

២-ការចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្នដែលបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤៤ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ដោយតុលាការដែលបានទទួលពាក្យបណ្តឹង នៅកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៨៣ (ការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

៣-ក្នុងករណីដែលប្រពន្ធសម្រាលកូន នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ឬមានផ្ទៃពោះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្តីមិនអាចសុំលែងលះគ្នា ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ក្រោយ កំណើតកូននោះបានឡើយ។ ប្រសិនបើ ប្រពន្ធសម្រាលកូនក្នុងអំឡុងពេល ៣០០ (បីរយ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តនោះត្រូវសន្មតថាប្រពន្ធ នោះមានផ្ទៃពោះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត។

មាត្រា ៦៥.- ការសន្មតបិតុភាព ជាអាទិ៍

១-ការសន្មតបិតុភាព និងការបដិសេធនូវបិតុភាពដែលបានកើតឡើងដោយជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុកជាអាទិ៍ ចំពោះកូនដែលបានកើតនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះក៏ដោយ កូនដែលបានកើតមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត អាចដាក់ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៩១ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ពីកូន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក។ ប៉ុន្តែ ការសន្មតបិតុភាពក្នុងករណីនេះ ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក។

៣-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ចំពោះលក្ខណសម្បត្តិរបស់ជនដែលអាចដាក់ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលទាយាទរបស់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានដាក់ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពសម្រាប់ជននោះ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៨៧ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ទាយាទនោះអាចរក្សាបន្តនូវបណ្តឹងនោះ សម្រាប់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបានដែរ។

មាត្រា ៦៦.- ការទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំ

១-ក្នុងករណីដែលជនដែលបានក្លាយទៅជានីតិជន លើសពីអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានដឹងជាដំបូងថាជាឪពុកក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជននោះអាចប្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបាន ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៩៧ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារក៏ដោយ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រម រដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ។

២-ក្នុងករណីដែលជនដែលបានក្លាយទៅជានីតិជន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជននោះអាចប្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបាន ក្នុងអំឡុងពេល ១(មួយ) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ និងកថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ។

មាត្រា ៦៧.- សុំកូនដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

ចំពោះសុំកូនដែលត្រូវបានធ្វើនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយកិច្ចសន្យាសុំកូន ដែលបានទទួលការ បញ្ជាក់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ បញ្ញត្តិស្តីពីសុំកូនពេញលេញ នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត នៅក្រោយ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនប៉ះពាល់ដល់ហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តឡើយ។

មាត្រា ៦៨.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំកូន

ក្នុងករណីដែលកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានចូលមកដល់ នៅពេលកំពុងតែដាក់ពាក្យសុំ ឲ្យក្រុមប្រឹក្សាយុំ សង្កាត់បញ្ជាក់អំពីកិច្ចសន្យាសុំកូន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១៣ នៃច្បាប់ ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ក្រុមប្រឹក្សាយុំ សង្កាត់ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងនោះទៅតុលាការ។ ក្នុងករណីនេះ ក្រុមប្រឹក្សាយុំ សង្កាត់ អាចភ្ជាប់មតិរបស់ខ្លួនបាន ហើយតុលាការគិតពិចារណា មតិនោះ។

មាត្រា ៦៩.- អំណាចមេធាក្រោយការលែងលះគ្នា

ឪពុក ឬម្តាយ ដែលត្រូវបានសម្រេចឲ្យរក្សាកូន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៧៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថា ត្រូវបានកំណត់ជាអ្នកមានអំណាច មេធា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៣៧ (ការសម្រេច អំពីអ្នកមានអំណាចមេធានៅពេលលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៧០.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការសុំជកហូតអំណាចមេធា ជារណី

១-តុលាការអាចប្រកាសព្យួរ ឬដកហូតអំណាចមេធា ឬសិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រង ទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយអង្គហេតុដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបាន។

២-ជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំឲ្យដកហូតអំណាចមេធា ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវមានលក្ខណសម្បត្តិជា អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៤៨ (ការប្រកាសព្យួរ ឬការដកហូតអំណាច មេធា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ។

មាត្រា ៧១.- ការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម

បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះតែសន្តតិកម្មដែលបានចាប់ផ្តើមក្រោយ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះហេតុការណ៍ដែលបានកើត ឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តផងដែរ។

ជំពូកទី៦

ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា

មាត្រា ៧២.- គោលបំណងនៃជំពូកនេះ

១-ជំពូកនេះមានគោលបំណងសម្របសម្រួល រវាងប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងក្រម រដ្ឋប្បវេណី ដូចជាប្រាតិភោគលើចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍ និងប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពី ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/ ០៥០៧/០១២ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៧ (តទៅ ហៅថា “ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែល មានកិច្ចធានា”)។

២-បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងចំណោមច្បាប់ផ្សេងដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌ ទី២ មាត្រា១ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា។

មាត្រា ៧៣.- អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយ យោងតាមបញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ត្រូវមានអានុភាពបន្ត នៅក្រោយ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៧៤.- ការប្តូរទៅប្រតិបត្តិការដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី

១-ក្នុងករណីដែលប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៧៣ (អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែល មានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ បំពេញលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើភាគីបង្ហាញឆន្ទៈថា ប្តូរទៅប្រតិបត្តិការ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី នោះត្រូវចាត់ទុកថាភាគីបានធ្វើប្រតិបត្តិការនោះ នៅកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ ប៉ុន្តែ ការប្តូរនេះមិនអាចធ្វើឲ្យខូច ប្រយោជន៍ដល់សិទ្ធិរបស់តតិយជនឡើយ។

២-ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ភាគីនៃប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានប្តូរនោះ មិនអាចអះអាងអានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានាឡើយ។

មាត្រា ៧៥.- បញ្ញត្តិសន្មត

ចំពោះប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្រសិនបើមានភាពមិនច្បាស់លាស់រវាងភាគីនៃប្រតិបត្តិការនោះថា ប្រតិបត្តិការនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ប្រតិបត្តិការនោះត្រូវសន្មតថា ត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោង តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៧៦.- អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា និងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ប្រសិនបើប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ចំពោះកម្មវត្ថុណាមួយ និងប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះកម្មវត្ថុដដែល មានវិសមិតភាព អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការទាំងនោះ ត្រូវសម្រេចតាមពេលវេលាដែលអាចយកប្រតិបត្តិការនោះមកតតាំងចំពោះតតិយជន។

មាត្រា ៧៧.- ការការពារបុគ្គលសុចរិត

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៧៦ (អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា និងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ មិនរារាំងការអនុវត្តមាត្រា១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយ សុចរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) និងមាត្រា១៩៤ (អនុប្បទាននូវវត្ថុលួច ឬវត្ថុបាត់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

ជំពូកទី៧

វិសោធនកម្ម និងនិរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ជាធរមាន

មាត្រា ៧៨.- និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីអពាហ៍ពិពាហ៍និងគ្រួសារ

ច្បាប់ស្តីពីអពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ត្រូវបាត់បង់អានុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តលើកលែងតែ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៧៦ មាត្រា៧៧ និងបញ្ញត្តិមាត្រា៧៩ ដល់មាត្រា៨១

នៃច្បាប់នោះនៅតែមានអានុភាពនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តរហូតដល់ពេលដែលកំណត់ ផ្សេងដោយច្បាប់។

មាត្រា ៧៩.- និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ស្តីពីកិច្ចសន្យា និងការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា

ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ត្រូវបានបាត់បង់អានុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើកលែងតែ មាត្រា៨៣ ដល់មាត្រា៨៨ នៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច នោះនៅតែមាន អានុភាព នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត រហូតដល់ពេលដែលកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់។

មាត្រា ៨០.- វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១

ច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១ ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដូចខាងក្រោម៖

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា៦។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១០។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី៦ ទៅជា “អំពីលទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិ”។

ត្រូវលុបមាត្រា៦៣ ដល់មាត្រា៦៨។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៦៩។

ត្រូវកែផ្នែកទី២ នៃជំពូកទី៦ ដូចតទៅ៖

“ផ្នែកទី២ ត្រូវបានលុបមាត្រា៧០ ដល់មាត្រា៧១”។

ត្រូវលុបមាត្រា៧៥ និងមាត្រា៧៦។

ត្រូវកែមាត្រា៧៨ ថា “ដីដែលធ្លាក់ទៅជាទ្រព្យរដ្ឋ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៣០០ (មត៌កដែលធ្លាក់ទៅជាទ្រព្យរដ្ឋ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបញ្ចូលក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិឯកជន របស់រដ្ឋ។

ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា៧៩ ដល់មាត្រា៨២ ។

ត្រូវលុបមាត្រា៨៤ ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃមាតិកាទី៣ ទៅជា “អំពីវិធានដី និង សេវភាព”។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី៧ ទៅជា “អំពីវិធានដី”។

ត្រូវកែផ្នែកទី១ ដល់ផ្នែកទី៤ នៃជំពូកទី៧ ដូចតទៅ៖

“ផ្នែកទី១ ដល់ផ្នែកទី៤ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ៨៥ ដល់មាត្រា ១១៣ ត្រូវបានលុប។
ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី៨ ទៅជា “អំពីសេវាភាព”។
ត្រូវលុបមាត្រា១១៧ និង មាត្រា១១៨ ។
ត្រូវកែផ្នែកទី១ និង ផ្នែកទី២ នៃជំពូកទី៨ ដូចតទៅ៖
“ផ្នែកទី១ និងផ្នែកទី២ ត្រូវបានលុប

មាត្រា១១៩ ដល់មាត្រា១៤១ ត្រូវបានលុប។
ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា១៤២ ដល់មាត្រា១៤៧ ។
ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា១៤៩ ដល់មាត្រា១៦៧ ។
ត្រូវកែចំណងជើងនៃមាតិកាទី៤ ទៅជា “អំពីសហកម្មសិទ្ធិ”។
ត្រូវកែជំពូកទី៩ ដូចតទៅ៖
“ជំពូកទី៩ ត្រូវបានលុប

មាត្រា១៦៨ ដល់មាត្រា១៧៤ ត្រូវបានលុប។
ត្រូវកែជំពូកទី១១ ដូចតទៅ៖
“ជំពូកទី១១ ត្រូវបានលុប

មាត្រា១៨៦ ដល់មាត្រា១៩៦ ត្រូវបានលុប។
ត្រូវកែមាតិកាទី៥ ដូចតទៅ៖
“មាតិកាទី៥ ត្រូវបានលុប

មាត្រា១៩៧ ត្រូវបានលុប
ជំពូកទី១២ ដល់ជំពូកទី១៤ ត្រូវបានលុប
មាត្រា១៩៨ ដល់មាត្រា២២៥ ត្រូវបានលុប។

ត្រូវកែពាក្យ “ការដាក់ធានា” ទៅជា “ផលបូកភោគ” នៅក្នុងមាត្រា២២៩ និងមាត្រា២៣៨។
ត្រូវកែឃ្លា “ដោយលិខិតលក់ ឲ្យ ដូរ ឬ ជម្រះមត៌ក ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបុគ្គល
ដែលមាននីតិសម្បទា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ” ទៅជា “ដោយលិខិតជាលាយ
លក្ខណ៍អក្សរតាមទម្រង់លិខិតយថាភូតធ្វើ ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២
មាត្រា២៤៤។

ត្រូវកែមាត្រា២៤៥ ទៅជា “កិច្ចសន្យាដើម្បីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងជា លាយលក្ខណ៍អក្សរតាមទម្រង់លិខិតយថាភូត ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីចុះបញ្ជី កិច្ចសន្យានោះនៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី”។

ត្រូវលុបមាត្រា២៤៦ ។

ត្រូវលុបឃ្លា “ហើយការខូចខាតទាំងឡាយដែលបណ្តាលមកពីអំពើនេះ ត្រូវដោះស្រាយ ដោយសំណងរដ្ឋប្បវេណី” នៅក្នុងមាត្រា២៤៧ ។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា២៥៣ ។

មាត្រា៨១.- វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម លេខ នស/រកម/១២០៧ /០៣០ ចុះថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដូចខាងក្រោម៖

ត្រូវកែឃ្លា “លក្ខណៈដើមនៃសមាសភាគនោះ” ទៅជា “លក្ខណៈដើមនៃវត្ថុនោះ” នៅ ក្នុងមាត្រា១២១ (សមាសភាគនៃវត្ថុ)។

ត្រូវកែឃ្លា “ក្នុងទំហំដែលច្បាប់បានកម្រិត” ទៅជា “ក្នុងទំហំដែលច្បាប់ និងបទដ្ឋាន គតិយុត្តផ្សេងៗទៀតបានកម្រិត” នៅក្នុងមាត្រា១៣៨ (និយមន័យនៃកម្មសិទ្ធិ)។

ត្រូវកែពាក្យ “អាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង” ទៅជា “អាជ្ញាធររាជធានី ខេត្ត” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី៣ និងវាក្យខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា១៨៥ (កម្មសិទ្ធិនៃបាតទន្លេ ឬស្ទឹងចាស់ ដោយសារការបង្កើត ផ្លូវទឹកថ្មី)។

ត្រូវកែឃ្លា “ដោយបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិកាន់កាប់ទេ” ទៅជា “ដោយបានដឹងថាខ្លួនគ្មាន សិទ្ធិអំណាចក្នុងការកាន់កាប់ទេ” និងកែឃ្លា “ដោយមិនបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិទេ” ទៅជា “ដោយមិនបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិអំណាចទេ” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា ២៣៣ (ការកាន់កាប់ ដោយមានវិការៈ)។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ “ឬប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី” បន្ទាប់ពីពាក្យ “ប័ណ្ណសំគាល់ សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា២៤២ (ការការពារ ភោគីអចលនវត្ថុដែលមានប័ណ្ណ សំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់)។

ត្រូវកែពាក្យ “ផលបូកភោគី” ទៅជា “ម្ចាស់សេវភាព” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ មាត្រា២៩១ (ករណីយកិច្ចរបស់ ម្ចាស់សេវភាព)។

ត្រូវកែឃ្លា “បើភាគីម្ខាងនៃកិច្ចសន្យាបានប្រើឋានៈខ្លួនដែលមានអាទិភាពជាងភាគីម្ខាងទៀត ខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬផ្នែកសង្គម ឬបានប្រើស្ថានភាពផ្សេងទៀតដែលភាគីម្ខាងទៀតមិនអាច ប្រឆាំងតបបានទេ” ទៅជា “បើភាគីម្ខាងនៃកិច្ចសន្យាបានប្រើដោយមិនត្រឹមត្រូវនូវឋានៈខ្លួនដែល មានអាទិភាពជាងភាគីម្ខាងទៀត ខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬផ្នែកសង្គម ឬបានប្រើដោយមិនត្រឹមត្រូវ នូវស្ថានភាពផ្សេងទៀត ដែលភាគីម្ខាងទៀតមិនអាចប្រឆាំងតបបានទេ” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣៤៩ (ការរំលោភបំពានលើស្ថានភាព)។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ “ក្រៅផ្លូវតុលាការ ឬ” មុនពាក្យ “តាមផ្លូវតុលាការ” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៣៨៥ (សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការទាមទារឲ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ច)។

ត្រូវកែពាក្យ “ការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច” ទៅជា “ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចមិនបានពេញលេញ” នៅក្នុងមាត្រា៣៩៣ (ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចមិនបានពេញលេញ)។

ត្រូវលុបឃ្លា “ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ” នៅក្នុង កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៤១២ (សិទ្ធិរំលាយក្នុងករណីដែលកម្មវត្ថុនៃកិច្ចសន្យាត្រូវបានខូចខាត ឬ បាត់បង់)។

ត្រូវកែពាក្យ “ប៉ុន្តែ” ទៅជា “ក្នុងករណីនេះ” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៤២០ (ការ ទទួលបន្ទុកហានិភ័យចំពោះកិច្ចសន្យាអញ្ញមញ្ញដែលមានអត្ថន័យត្រូវធ្វើ ឬ មិនត្រូវធ្វើ)។

ត្រូវកែឃ្លា “សិទ្ធិលើបំណុលនោះ” ទៅជា “ម្ចាស់បំណុល” ហើយបន្ថែម “ឬ អ្នកដែល ទទួលបន្ទុកបន្តវត្ថុពីអ្នកនោះ” បន្ទាប់ពីពាក្យ “អ្នកដែលបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីអំពើរបស់កូន បំណុលនោះ” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៤២៨ (លក្ខខណ្ឌនៃការលុបចោលនូវអំពើដែលនាំ ឲ្យខូចខាតផលប្រយោជន៍)។

ត្រូវកែឃ្លា “ពេលដែលការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់” ទៅជា “ពេលបញ្ចប់ការទាញ ហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៤២៩ (សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សា ការពារ)។

ត្រូវកែឃ្លា “នៅពេលដែលម្ចាស់បំណុលមិនព្រមចំពោះការតម្កល់ ឬ សាលក្រម ឬសាលដីកា ដែលប្រកាស ថាការតម្កល់នោះមានសុពលភាព មិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ” ទៅជា “នៅក្នុងអំឡុង ពេល ដែលម្ចាស់បំណុលមិនទាន់ព្រមចំពោះការតម្កល់ ឬក្នុងអំឡុងពេល ដែលសាលក្រម

ឬសាលដីកាដែលប្រកាសថាការតម្កល់នោះ មានសុពលភាពមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ” នៅក្នុង វាក្យខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៤៥៧ (ការតម្កល់)។

ត្រូវកែឃ្លា “មិនអាចយកហេតុនោះតតាំងចំពោះអនុប្បទាយីបានឡើយ” ទៅជា “មិនអាច យកហេតុនោះ តតាំងចំពោះអនុប្បទានិកបានឡើយ” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី១ នៃ មាត្រា៥០៥ (អានុភាពនៃការជូន ដំណឹង និងការយល់ព្រម)។

ត្រូវកែឃ្លា “នៅក្នុងមាត្រា១៣៣ (ការបង្កើត ការផ្ទេរ និងការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រត្យក្ស ដោយការព្រមព្រៀង) មាត្រា១៣៤ (លក្ខខណ្ឌតតាំងនៃការបង្កើត ការផ្ទេរ និងការកែប្រែនូវសិទ្ធិ ប្រត្យក្ស) មាត្រា១៣៥ (លក្ខខណ្ឌដើម្បី បង្កើតអានុភាពនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយ ការព្រមព្រៀង) មាត្រា១៦០ (លទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិលើ អចលនវត្ថុ) និងមាត្រា១៨៧ (លទ្ធកម្ម នៃកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) ទៅជា “ចាប់ពីមាត្រា១៣៣ (ការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវ សិទ្ធិប្រត្យក្ស ដោយការព្រមព្រៀង) ដល់មាត្រា១៣៥ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីបង្កើតអានុភាពនៃការផ្ទេរ កម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយការព្រមព្រៀង)” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៥២៨ (ការផ្ទេរកម្ម សិទ្ធិ)។

ត្រូវកែពាក្យ “សិទ្ធិជួលជាអចិន្ត្រៃយ៍” ទៅជា “សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍” និងបន្ថែមពាក្យ “សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ” បន្ទាប់ពីពាក្យ “សិទ្ធិប្រើប្រាស់” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៥៣៤ (ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការធានាក្នុងករណីដែលមានសិទ្ធិប្រត្យក្សជាផលបូកគ្នា ជាអាទិ៍)។

ត្រូវកែឃ្លា “អ្នកទិញត្រូវបានបង្ហាញ” ទៅជា “អ្នកលក់ត្រូវបានបង្ហាញ” នៅក្នុងចំណុច គ កថាខណ្ឌទី២ នៃ មាត្រា៥៣៩ (ករណីយកិច្ចផ្តល់វត្ថុដែលគ្មានវិការៈ)។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ “ស្រូវ” បន្ទាប់ពីពាក្យ “ស្បៀងអាហារ” នៅក្នុងមាត្រា៥៧៨ (និយមន័យនៃ ការខ្ចីបរិភោគ)។

ត្រូវកែឃ្លា “ការទាមទារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ” ទៅជា “ការទាមទារដែល កំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើនេះ” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភតិបតី ចំពោះវិការៈនៃវត្ថុជួល)។

ត្រូវកែពាក្យ “សមាជិកគណៈកម្មការនាយក” ទៅជា “អភិបាល” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៧៤៨ (អំពើអនីត្យានុកូលរបស់នីតិបុគ្គល)។

ត្រូវកែពាក្យ “ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការខូចខាត” ទៅជា “ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសំណងការខូចខាត” នៅក្នុងមាត្រា ៧៦៣ (ការទូទាត់ប្រាក់ចំណេញ និង ខាត) និង មាត្រា៧៦៤ (ការទូទាត់នូវកំហុស)។

ត្រូវលុបឃ្លា “សិទ្ធិលើការបញ្ជាក់ដើម្បីធានាបំណុលអណ្តែត ឬ” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៧៧០ (ភាពទៅជាមួយគ្នានៃសិទ្ធិប្រតិភោគប្រត្យក្ស)។

ត្រូវកែពាក្យ “អាហារកិច្ច” ទៅជា “អាហារភាគពូកិច្ច” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា ៧៨៦ (ឯកសិទ្ធិ ចំពោះសោហ៊ុយសម្រាប់បុណ្យសព) និង មាត្រា៧៨៧ (ឯកសិទ្ធិចំពោះការផ្តល់ នូវវត្ថុសម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ)។

ត្រូវកែឃ្លា “ចំពោះប្រាក់ដែលអនុប្បទានិក ឬ ភតិកៈបន្តនោះទទួល” ទៅជា “ចំពោះប្រាក់ ដែលអនុប្បទាយី ឬភតិបតីបន្តទទួល” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៧៩១ (ទំហំនៃវត្ថុដែលជា កម្មវត្ថុនៃឯកសិទ្ធិចំពោះការជួលអចលនវត្ថុ ក្នុងករណីអនុប្បទាននូវសិទ្ធិជួល ឬ ជួលបន្ត)។

ត្រូវកែឃ្លា “ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀត” ទៅជា “ដើម្បីផល ប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់ បំណុលហ៊ីប៉ូតែកផ្សេងទៀត” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី១ នៃ មាត្រា៨៦១ (អនុប្បទាន ឬ ការបោះបង់ និង ការផ្លាស់ប្តូរនូវលំដាប់នៃហ៊ីប៉ូតែក)។

ត្រូវកែពាក្យ “បញ្ចូល” ទៅជា “បញ្ចូល” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ៩០៣ (ទំហំនៃការ ធានាកាតព្វកិច្ច)។

ត្រូវលុបឃ្លា “ដោយមិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីកូនបំណុលផ្សេងទៀត” នៅក្នុង កថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា ៩២២ (ការបង្កើតកាតព្វកិច្ចដោយសាមគ្គីភាព)។

ត្រូវកែឃ្លា “តាមសមាមាត្រនៃបន្ទុករបស់កូនបំណុលផ្សេងទៀត” ទៅជា “តាមសមាមាត្រ នឹងចំនួនភាគរយនៃចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃកាតព្វកិច្ច” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី១ នៃ មាត្រា៩៣២ (សិទ្ធិទាមទារសំណងរបស់កូនបំណុលដែលបានសង)។

ត្រូវលុបឃ្លា “ឬលែងទទួលស្គាល់” នៅក្នុងចំណងជើង និងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៤២ (ការរលត់ញាតិភាព ដោយការកាត់កាល់ ឬ លែងទទួលស្គាល់)។

ត្រូវកែឃ្លា “ប្តី ឬប្រពន្ធទាំងសងខាង” ទៅជា “ប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង” នៅចំណុច ខ នៃមាត្រា៩៧៥ (ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ច)។

ត្រូវកែឃ្លា “អចលនវត្ថុ” ទៅជា “អចលនវត្ថុសម្រាប់ការអាស្រ័យនៅរបស់គ្រួសារ” នៅក្នុង កថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា៩៧៦ (ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ)។

ត្រូវកែពាក្យ “ខេត្ត ក្រុង” ទៅជា “រាជធានី ខេត្ត” នៅក្នុងចំណុច ខ នៃមាត្រា១០៤២ (ករណីយកិច្ចពិភាក្សាអំពីចំណុចសំខាន់ៗ ទាក់ទងទៅនឹងកូន)។

ត្រូវកែឃ្លា “សហព័ទ្ធ និងញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល” ទៅជា “សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន” នៅក្នុងមាត្រា១០៧៦ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន)។

ត្រូវកែឃ្លា “សហព័ទ្ធ និងញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ” ទៅជា “សហព័ទ្ធ និងញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់របស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ” នៅក្នុងមាត្រា១១១១ (បុគ្គលដែលមិន អាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ)។

ត្រូវកែឃ្លា “នៅមុនពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម” ទៅជា “នៅមុន ឬព្រមគ្នានឹងពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម” នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១១៥៧ (សន្តតិកម្មជំនួស)។

ត្រូវបន្ថែមឃ្លា “ចំពោះសន្តតិកម្មនោះ” បន្ទាប់ពីឃ្លា “បុគ្គលនោះមិនមែនជាសន្តតិជន” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា១២៦១ (អានុភាពនៃការបោះបង់)។

ត្រូវកែឃ្លា “ការបែងចែកត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅតាមទម្រង់នីមួយៗដែលចាំបាច់នៅក្នុងការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ” ទៅជា “ការបែងចែកត្រូវធ្វើទៅតាមទម្រង់ចាំបាច់ដើម្បីផ្ទេរសិទ្ធិនីមួយៗនោះ ដូចជា លិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាអាទិ៍” នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១២៦៦ (ការពិភាក្សាបែងចែកមត៌ក) ។

មាត្រា ៨២.. ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់ ដែលបានអនុញ្ញាតប្រកាសឲ្យប្រើ ដោយព្រះមហាក្សត្រ នៅថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩២០ និងដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មបន្តបន្ទាប់រហូតដល់មុនថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ មិនមានអានុភាពឡើយ។

មាត្រា ៨៣.. អានុភាពនៃច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងទៀត

ក្រៅពីច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលកំណត់ចាប់ពីមាត្រា៧៨ (ការធ្វើឲ្យនិរាករនូវច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ) ដល់មាត្រា៨២ (ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់) ច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងទៀតដែល មានអានុភាពនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវមានអានុភាពត្រឹមទំហំ ដែលផ្ទុយនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

**ជំពូកទី៨
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា៨៤.- កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

ក្រោយពេលចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស ច្បាប់នេះត្រូវផ្សព្វផ្សាយក្នុងរយៈពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ទើបត្រូវអនុវត្ត។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១១

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ព.ល.១១០៥.៥០៩

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ហត្ថលេខា

អង្គ ច័ន្ទ វឌ្ឍនា

លេខ៖ ៤៦៦ ច.ល

ដើម្បីបង្គាប់ចែក

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល

យុន ជិនកេន

មាតិកា

ទំព័រ

ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ..... ១

មាត្រា១._ គោលដៅនៃច្បាប់នេះ:..... ១

មាត្រា២._ គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ:..... ១

មាត្រា៣._ វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ:..... ១

មាត្រា៤._ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី..... ១

មាត្រា៥._ គោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី..... ១

ជំពូកទី២ បញ្ញត្តិសារធាតុ..... ១

មាត្រា៦._ ការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ជាអាទិ៍ ទៅតុលាការ..... ២

មាត្រា៧._ ការជូនដំណឹងអំពីការបង្ហាញឆន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ..... ២

មាត្រា៨._ និយមន័យនៃលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ..... ៣

មាត្រា៩._ អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត..... ៤

មាត្រា១០._ ការកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី..... ៥

មាត្រា១១._ សិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ជាអាទិ៍..... ៥

មាត្រា១២._ ការប្រកាសជាសាធារណៈ:..... ៦

មាត្រា១៣._ សិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិករនៃដី..... ៦

មាត្រា១៤._ ភោគិ:..... ៦

មាត្រា១៥._ ក្នុងករណីដែលលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ..... ៧

មាត្រា១៦._ អន្តរប្បញ្ញត្តិ..... ៧

មាត្រា ១៧.- អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ជាអាទិ៍	៨
ជំពូកទី៣ ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩
មាត្រា ១៨.- សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩
មាត្រា ១៩.- បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩
មាត្រា ២០.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩
មាត្រា ២១.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី	១០
មាត្រា ២២.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍	១០
មាត្រា ២៣.- ការបញ្ជាក់	១០
មាត្រា ២៤.- ករណីលើកលែងចំពោះការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការសាខា	១០
មាត្រា ២៥.- ការប្រគល់សិទ្ធិឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស	១០
ជំពូកទី៤ ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ	១១
មាត្រា ២៦.- សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ	១១
មាត្រា ២៧.- បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ	១១
មាត្រា ២៨.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ	១១
មាត្រា ២៩.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី	១១
មាត្រា ៣០.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍	១២
មាត្រា ៣១.- ការបញ្ជាក់	១២
មាត្រា ៣២.- ការប្រគល់សិទ្ធិឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស	១៣

ជំពូកទី៥ អន្តរប្បញ្ញត្តិ..... ១៣

មាត្រា៣៣.- ការអនុញ្ញាតឲ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម..... ១៣

មាត្រា៣៤.- ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទ
នៃការអនុវត្ត..... ១៣

មាត្រា៣៥.- ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃ
ការអនុវត្ត ជាអាទិ៍ ១៤

មាត្រា៣៦.- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិក ១៥

មាត្រា៣៧.- បញ្ញត្តិពិសេសអំពីពេលដែលនីតិបុគ្គលត្រូវបានបង្កើត ១៥

មាត្រា៣៨.- អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រត្យក្សដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃ
ការអនុវត្ត ១៥

មាត្រា៣៩.- ការកាន់កាប់ចលនវត្ថុតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត..... ១៦

មាត្រា៤០.- ឧបាគមន៍តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត..... ១៦

មាត្រា៤១.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត
មានអត្ថិភាព ១៧

មាត្រា៤២.- ផលបកោគដែលត្រូវបានដាក់ធានារ៉ាប់រង ១៧

មាត្រា៤៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី
..... ១៧

មាត្រា៤៤.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រាក់សមាស ១៨

មាត្រា៤៥.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច..... ១៨

មាត្រា៤៦.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីបញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់ ១៨

មាត្រា៤៧.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការទូទាត់..... ១៨

មាត្រា ៤៨.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ ១៩

មាត្រា ៤៩.- ពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តប្បញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល
និងការបង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល ១៩

មាត្រា ៥០.- ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់..... ១៩

មាត្រា ៥១.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់..... ១៩

មាត្រា ៥២.- អន្តរប្បញ្ញត្តិក្នុងករណីដែលវត្ថុជួលមានវិការ: ២០

មាត្រា ៥៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុ ២០

មាត្រា ៥៤.- ការធានាកាតព្វកិច្ចតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត..... ២០

មាត្រា ៥៥.- ការចាត់ចែងអំពីការដាក់ធានា ២១

មាត្រា ៥៦.- ការចាត់ចែងអំពីកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សដែលមិនទាន់ចុះបញ្ជី
..... ២១

មាត្រា ៥៧.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ចាំអចលនវត្ថុ មានអត្ថិភាព..... ២២

មាត្រា ៥៨.- ការកំណត់ការធានាបំណុលអណ្តែតសាកល ២២

មាត្រា ៥៩.- ការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ២២

មាត្រា ៦០.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍..... ២២

មាត្រា ៦១.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្តឹងជំទាស់ និងប្តឹងទាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ... ២៣

មាត្រា ៦២.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាអាទិ៍ ២៣

មាត្រា ៦៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា..... ២៤

មាត្រា ៦៤.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីលែងលះគ្នា..... ២៤

មាត្រា ៦៥.- ការសន្មតបិតុភាព ជាអាទិ៍ ២៥

មាត្រា ៦៦. ការទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំ..... ២៥

មាត្រា ៦៧. សុំកូនដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត..... ២៦

មាត្រា ៦៨. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំកូន ២៦

មាត្រា ៦៩. អំណាចមេបាក្រោយការលែងលះគ្នា..... ២៦

មាត្រា ៧០. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការសុំដកហូតអំណាចមេបាក ជាអាទិ៍..... ២៦

មាត្រា ៧១. ការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម..... ២៧

ជំពូកទី ៦ ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា..... ២៧

មាត្រា ៧២. គោលបំណងនៃជំពូកនេះ..... ២៧

មាត្រា ៧៣. អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុន
កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៧

មាត្រា ៧៤. ការប្តូរទៅប្រតិបត្តិការដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៧

មាត្រា ៧៥. បញ្ញត្តិសន្មត..... ២៨

មាត្រា ៧៦. អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមាន
កិច្ចធានា និងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៨

មាត្រា ៧៧. ការការពារបុគ្គលសុចរិត ២៨

ជំពូកទី ៧ វិសោធនកម្ម

និងនិរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ជាធរមាន ២៨

មាត្រា ៧៨. និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ២៨

មាត្រា ៧៩. និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច
ស្តីពីកិច្ចសន្យា និងការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា ២៩

មាត្រា ៨០. វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១ ..... ២៩

មាត្រា ១១.. វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី.....	៣១
មាត្រា ១២.. ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់	៣៥
មាត្រា ១៣.. អានុភាពនៃច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត	៣៥
ជំពូកទី៨ អវសានប្បញ្ញត្តិ	៣៦
មាត្រា ១៤.. កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត.....	៣៦